

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1977-1978**

23 FEBRUARI 1978

Voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen waardoor de mogelijkheid wordt geschapen tot het aanleggen van provisies met het oog op het vergoeden van werknemers bij de uitdiensttreding

(Ingediend door de heer Akkermans c.s.)

TOELICHTING

De economische toestand waarin ons land zich sinds een aantal jaren bevindt, heeft op het vlak van de tewerkstelling een aantal verschijnselen aan het licht gebracht die een ingreep van de wetgever dringend noodzakelijk maken.

Zo heeft de recessie een aantal bedrijfssluitingen tot gevolg gehad waaruit duidelijk is gebleken voor welke zware financiële problemen een onderneming staat wanneer zij verplicht is personeel af te danken. Meer en meer wordt dit « sociaal passief » van een onderneming mee ingecalculeerd bij eventuele overname of overlating. Dit passief is des te groter naarmate het personeel hoger gekwalificeerd is en een grote gemiddelde anciënniteit bereikt.

Het is opvallend hoe de balans van een onderneming, die een momentopname bevat van haar rechten en plichten, enkel gewag gemaakt van de produktiefactoren kapitaal en grondstoffen doch nergens aanduidt hoe deze rechten en plichten liggen ten opzichte van de factor arbeid.

Het is niet de bedoeling om deze problematiek uit te werken en in wetteksten om te zetten.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1977-1978**

23 FEVRIER 1978

Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus de manière à permettre la constitution de réserves provisionnelles destinées à indemniser les travailleurs en cas de désengagement

(Déposée par M. Akkermans et consorts)

DEVELOPPEMENTS

La situation économique dans laquelle notre pays se trouve depuis plusieurs années a révélé, sur le plan de l'emploi, un certain nombre de situations qui requièrent d'urgence l'intervention du législateur.

Ainsi, la récession a provoqué la fermeture d'un certain nombre d'entreprises, ce qui a clairement fait apparaître toute la gravité des problèmes financiers auxquels une entreprise est confrontée lorsqu'elle se voit contrainte de licencier du personnel. On tient de plus en plus compte de ce « passif social » dans les calculs effectués en prévision d'une éventuelle reprise ou cession de l'entreprise. Ce passif est d'autant plus important que les qualifications du personnel sont élevées et que son ancienneté moyenne est grande.

Il est frappant de constater que le bilan d'une entreprise, qui donne une description de ses droits et obligations à un moment déterminé, ne fait mention que des facteurs de production que sont le capital et les matières premières, mais n'indique nulle part l'état de ces droits et obligations sous l'angle du facteur travail.

Il n'entre cependant pas dans nos intentions d'approfondir ces problèmes ni de les régler par des textes de loi.

Het doel van dit voorstel is het Wetboek van de inkomstenbelastingen zodanig aan te passen dat het aanleggen van een « sociale provisie » met het oog op de uitbetaling van eventuele afdankingsvergoedingen, mogelijk wordt.

Artikel 23 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen bepaalt dat niet als winst worden beschouwd « ... de provisiën die, binnen de grenzen en onder de voorwaarden die de Koning bepaalt, worden aangelegd om het hoofd te bieden aan scherp omschreven verliezen of lasten welke volgens de aan gang zijnde gebeurtenissen waarschijnlijk zijn ». Het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen bepaalt dat bij het verstrijken van een belastbaar tijdperk een provisie voor waarschijnlijke lasten slechts kan worden aangelegd op voorwaarde dat die lasten aftrekbaar zijn als bedrijfsuitgaven en geacht worden normaal op de uitslagen van dat tijdperk te drukken (art. 6). Deze laatste zinsnede wordt nader gepreciseerd in artikel 7 waar vermeld staat dat geacht worden op de uitslagen van dat tijdperk te drukken, « ... de lasten die voortvloeien uit de in dat tijdperk uitgeoefende beroeps werkzaamheid of uit alsdan voorgekomen gebeurtenissen ».

Op grond van deze bepalingen zou het wel mogelijk zijn een provisie voor afdankingsvergoedingen aan te leggen op voorwaarde evenwel dat zich in de loop van het beschouwde jaar feiten hebben voorgedaan die erop wijzen dat afdankingen in een zeer nabije toekomst mogelijk zijn.

Een slecht algemeen economisch klimaat zou ter zake onvoldoende worden geacht.

In antwoord op een parlementaire vraag nr. 181 van senator Martens d.d. 7 september 1976 (bulletin van *Vragen en Antwoorden* van de Senaat d.d. 12 oktober 1976) heeft de Minister van Financiën trouwens verklaard dat hij de mogelijkheid tot het aanleggen van een dergelijke provisie niet *a priori* uitsluit doch dat hij vermoedt dat in de praktijk meestal niet zal voldaan zijn aan de ter zake gestelde voorwaarden.

Uit wat voorafgaat blijkt dat het in de huidige stand van de wetgeving niet mogelijk is, afgezien van de macro-economische en bedrijfseconomische situatie, over te gaan tot het aanleggen van een sociale reserve met het oog op het nakomen van de verplichtingen bij afdanking van personeel.

Evenals voor de provisiën inzake waarschijnlijke verliezen, worden ook voor deze sociale provisie de grenzen bij koninklijk besluit vastgelegd. De jaarlijkse voorziening zou kunnen beperkt worden tot 5 pct. van de totale brutoloonsum van de onderneming (werkgeversbijdragen inbegrepen), zonder dat de globale provisie meer mag bedragen dan 50 pct. van de hoogste brutoloonsum die in de voorbije vijf jaar als bedrijfsuitgave werd geboekt.

P. AKKERMANS.

La présente proposition a pour but d'adapter le Code des impôts sur les revenus de manière à permettre la constitution d'une « provision sociale » destinée au paiement d'éventuelles indemnités de licenciement.

L'article 23 du Code des impôts sur les revenus dispose que ne sont pas considérées comme bénéfiques « ... les provisions constituées, dans les limites et aux conditions déterminées par le Roi, en vue de faire face à des pertes ou à des charges nettement précisées et que les événements en cours rendent probables ». L'arrêté royal du 4 mars 1965 d'exécution du Code des impôts sur les revenus prévoit qu'à l'expiration d'une période imposable, une provision pour charges probables ne peut être constituée qu'à condition que ces charges soient admissibles au titre de dépenses professionnelles et soient considérées comme grevant normalement les résultats de cette période (art. 6). La portée de ce dernier membre de phrase est précisée par l'article 7, aux termes duquel sont considérées comme grevant normalement les résultats de ladite période « ... les charges qui résultent de l'activité professionnelle exercée ou d'événements survenus pendant cette période ».

Sur la base de ces dispositions, il serait effectivement possible de constituer une provision pour indemnités de licenciement, à condition toutefois que soient survenus dans le courant de l'année considérée des faits qui indiquent la probabilité de licenciements dans un avenir très proche.

En l'espèce, un mauvais climat économique général ne pourrait être retenu comme motif suffisant.

En réponse à la question parlementaire n° 181 posée le 7 septembre 1976 par M. Martens (bulletin des *Questions et Réponses* du Sénat du 12 octobre 1976), le Ministre des Finances a d'ailleurs déclaré qu'il ne veut pas exclure *a priori* la possibilité de constituer une telle provision, mais qu'il présume que, dans la pratique, il ne sera, le plus souvent, pas satisfait aux conditions requises en la matière.

Il ressort de ce qui précède que, dans l'état actuel de la législation, il n'est pas possible, quelle que soit la situation sur le plan macro-économique et dans le domaine de l'économie d'entreprise, de procéder à la constitution d'une réserve sociale devant permettre de respecter les obligations en cas de licenciement de personnel.

Tout comme lorsqu'il s'agit des provisions pour pertes probables, les limites dans lesquelles cette provision sociale pourrait être constituée seraient fixées par arrêté royal. La provision annuelle pourrait être limitée à 5 p.c. du total des salaires bruts payés par l'entreprise (y compris les cotisations patronales), sans toutefois que la provision globale puisse excéder 50 p.c. de la somme des salaires bruts la plus élevée qui ait été comptabilisée au titre de dépenses professionnelles au cours des cinq dernières années.

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL

Aan artikel 23 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen wordt een tweede lid toegevoegd, luidend als volgt :

« Als winst wordt evenmin aangemerkt de provisie aangelegd met het oog op het nakomen van al de verplichtingen voortvloeiend uit de afdanking van bedienden en werklieden in dienst bij het bedrijf. De Koning bepaalt de grenzen en de voorwaarden waaronder deze provisie mag worden aangelegd. »

P. AKKERMANS.

R. WINDELS.

M. PANNEELS-VAN BAELEN.

J. VAN CANNEYT.

R. GIJS.

J. Van WATERSCHOOT.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE

L'article 23 du Code des impôts sur les revenus est complété par un second alinéa, libellé comme suit :

« N'est pas davantage considérée comme bénéfice la provision constituée en vue de permettre le respect de toutes les obligations résultant du licenciement d'employés et d'ouvriers au service de l'entreprise. Le Roi détermine les limites et les conditions dans lesquelles cette provision peut être constituée. »